

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 217/2025-21

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla (sudca spravodajca) a sudcov Ivana Fiačana a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] zastúpenej URBAN & PARTNERS s. r. o., advokátska kancelária, Červeňova 15, Bratislava, proti postupom (i) Okresného riaditeľstva Policajného zboru vo Svidníku v konaní ČVS: ORP-115/VYSK-SK-2017, (ii) Okresnej prokuratúry Prešov v konaní sp. zn. 1Pv 689/18/7707 a (iii) Okresného súdu Bardejov v konaní sp. zn. 4T/59/2022 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 3. marca 2025, ktorú doplnila 3. apríla 2025, domáha vyslovenia porušenia základných práv na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a čl. 11 ods. 1 listiny a práv na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a čl. 47 Charty základných práv európskej únie (ďalej len „charta“) a ochranu majetku podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 17 ods. 1 charty postupom vyšetrovateľa, okresnej prokuratúry a súdu v trestnom konaní, ktoré sa týka príčiny smrti jej syna. Žiada, aby okresnému súdu bolo prikázané konať bez zbytočných prietáhov s tým, že jej bude priznané finančné zadosťučinenie (5 000 eur od polície, 7 000 eur od prokuratúry a 12 000 eur od okresného súdu).

II.

2. Z listín predložených sťažovateľkou vyplýva, že v apríli 2017 podala trestné oznámenie a vyšetrovateľ v júli 2017 začal trestné stíhanie pre prečin usmrtenia jej syna, ktorý zomrel v apríli 2016 potom, keď mu od 29. februára 2016 do 16. marca 2016 bola poskytovaná starostlivosť v nemocnici. Po vypočutí 13 svedkov, zabezpečení zdravotnej dokumentácie a záverov Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou bol v konaní v roku 2019 vypracovaný znalecký

posudok. Vyšetrovateľ uznesením z júla 2019 dvom lekárom vzniesol obvinenie. Z ďalších listín predložených sťažovateľkou vyplýva, že prokurátor v novembri 2020 dal vyšetrovateľovi pokyn, aby bolo obvineným opäť vznesené obvinenie. Sťažovateľka však nijak neopisuje skutočnosti, ktoré viedli pravdepodobne k zrušeniu prvého uznesenia o vznesení obvinenia z júla 2019. Je však zrejmé, že pôvodne obvineným bolo znovu vznesené obvinenie uznesením vyšetrovateľa zo 14. decembra 2020 (sťažovateľka ho k ústavnej sťažnosti nepriložila) tak, ako to je zrejmé z uznesenia prokurátora krajskej prokuratúry, ktorý 19. marca 2021 zamietol sťažnosť jedného z obvinených proti uzneseniu vyšetrovateľa o vznesení obvinenia zo 14. decembra 2021.

3. Prokurátor 14. septembra 2022 podal obžalobu pre prečin usmrtenia, ktorého sa mali dopustiť dvaja lekári nemocnice, v ktorej bol hospitalizovaný syn sťažovateľky, tak, že mu neposkytli riadnu zdravotnú starostlivosť. Okresný súd na hlavných pojednávaniach 5. apríla 2023 vypočul obžalovaných a sťažovateľku, 4. septembra a 11. októbra 2023 vypočul 13 svedkov (lekárov a zdravotné sestry), 29. novembra 2023 a 5. februára 2024 vypočul troch znalcov. Hlavné pojednávanie nariadené na 8. apríl 2024 bolo pre nedoručenie predvolania znalcovi odročené na 15. máj 2024, ktoré však bolo viackrát odročené, a znalec bol vypočutý na hlavnom pojednávaní 7. októbra 2024. Na tomto pojednávaní prokurátor a obhajca obžalovaných navrhli doplniť dokazovanie, pričom pojednávanie bolo odročené na 9. december 2024, na ktorom súd odmietol vykonať ďalšie prokurátorom navrhované dôkazy a pojednávanie odročil na 17. február 2025.

4. Popritom krajský súd uznesením z 24. januára 2025 ako nedôvodnú zamietol sťažnosť sťažovateľky zo 14. januára 2025 pre nečinnosť okresného súdu. Krajský súd bol toho názoru, že otázka trestnej zodpovednosti lekárov v súvislosti s poskytovaním zdravotnej starostlivosti je skutkovo zložitá, čo sa prejavuje rozsahom dokazovania. Vo veci okresný súd koná približne dva a pol roka bez období nečinnosti. Následne poukázal na jednotlivých deväť termínov hlavného pojednávania, z ktorých na siedmich bolo vykonané dokazovanie. Krajský súd okresnému súdu naznačil, že by mal byť autoritatívnejší pri vynucovaní si prítomnosti znalcov na hlavnom pojednávaní.

5. Na hlavnom pojednávaní 17. februára 2025 okresný doplnil dokazovanie, odmietol ďalší návrh prokurátora na dokazovanie a rozsudkom obžalovaných spod obžaloby oslobodil a sťažovateľku podľa § 288 ods. 3 Trestného poriadku odkázal s jej nárokom na civilný proces. Prokurátor proti rozsudku zahlásil odvolanie. Sťažovateľka podala odvolanie proti výroku o náhrade škody.

III.

6. Sťažovateľka porušenie ústavných práv identifikuje v tom, že v trestnom konaní nie je právoplatne rozhodnuté ani po takmer ôsmich rokoch od podania trestného oznámenia, po viac ako štyroch rokoch od vznesenia obvinenia a po približne dva a pol roku od podania obžaloby. Zdôrazňuje, že má postavenie poškodenej, a preto ide o prioritné konanie, ktoré treba skončiť do dvoch rokov. Z toho, že jej nebola priznaná náhrada škody, vyvodzuje porušenie majetkových ústavných práv. Vzhľadom na transpozíciu európskych smerníc o postavení obetí do Trestného zákona a Trestného poriadku sťažovateľka zastáva názor, že na namietané konania sa vzťahujú aj práva podľa charty.

IV.

7. Postup vyšetrovateľa zaradeného na okresnom riaditeľstve Policajného zboru pri úkonoch po podaní trestného oznámenia a vznesení obvinenia podlieha dozoru prokuratúry tak, ako to vyplýva z § 230 ods. 1 Trestného poriadku, podľa ktorého dozor nad dodržiavaním zákonnosti v prípravnom konaní vykonáva prokurátor. Tento dozor sa vykonáva aj na návrh tak, ako to vyplýva z § 210 Trestného poriadku, podľa ktorého aj poškodený má právo žiadať prokurátora, aby bol preskúmaný postup policajta, najmä aby boli odstránené prietahy vo vyšetrovaní. Prokurátor je povinný žiadosť preskúmať a o výsledku žiadateľa upovedomiť. Preto je v právomoci prokurátora preskúmať akýkoľvek postup vyšetrovateľa v trestnom konaní a vyjadriť sa k tomu, či v jeho postupe došlo k prietahom. Sťažovateľka mala postavenie poškodenej, a preto jej nič nebránilo v tom, aby sa odstránenia porušenia svojich práv postupom vyšetrovateľa domáhala postupom podľa § 210 Trestného poriadku. Sťažovateľka tento prostriedok nápravy v postupe vyšetrovateľa nevyužila, a preto je jej ústavná sťažnosť v rozsahu proti postupu vyšetrovateľa podľa § 132 ods. 2 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) neprípustná a ako taká bola podľa § 56 ods. 2 písm. d) zákona o ústavnom súde odmietnutá.

8. Čo sa týka prokurátora, z ústavnej sťažnosti a k nej priložených listín nevyplýva opis jeho postupu, ktorým malo dôjsť k porušeniu ústavných práv sťažovateľky. Je len zrejmé, že prokurátor okresnej prokuratúry podal obžalobu a skôr prokurátor krajskej prokuratúry rozhodol o sťažnosti jedného z obvinených proti uzneseniu o vznesení obvinenia. V rozsahu proti postupu prokurátora tak v ústavnej sťažnosti v rozpore s § 123 ods. 1 písm. d) zákona o ústavnom súde absentujú skutkové dôvody – opis postupu prokuratúry v trestnom konaní, ktorým malo dôjsť k porušeniu jej ústavných práv. I pri zohľadnení celkového trvania trestného konania z týchto strohých tvrdení nemožno vyvodiť záver o porušení ústavných práv sťažovateľky postupom prokuratúry. Preto bola ústavná sťažnosť v rozsahu proti postupu prokurátora podľa § 56 ods. 2 písm. c) zákona o ústavnom súde odmietnutá, keďže nemá náležitosti ustanovené § 123 ods. 1 písm. d) zákona o ústavnom súde.

9. V rozsahu proti postupu okresného súdu je ústavná sťažnosť zjavne neopodstatnená a ako taká bola podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde odmietnutá. Nie každý zistený prietah v súdnom konaní má za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov. Ojedinelá nečinnosť súdu, hoci aj v trvaní niekoľkých mesiacov, sama osebe ešte nemusí zakladať porušenie tohto základného práva. Na kratšie obdobia nečinnosti ústavný súd spravidla prihliada vtedy, keď sa vyskytli opakovane a zároveň významným spôsobom ovplyvnili dĺžku súdneho konania (IV. ÚS 610/2020). I pritom treba zohľadniť právnu a faktickú zložitosť veci, správanie účastníka, postup súdu (I. ÚS 41/02) a význam sporu pre sťažovateľa (II. ÚS 32/02).

10. Obžaloba bola prokurátorom podaná v septembri 2022 a týkala sa skutkovo a právne zložitej otázky spáchania prečinu usmrtenia syna sťažovateľky dvoma lekármi. Okresný súd začal vec prejednávať po približne ôsmich mesiacoch v apríli 2023 a na viacerých pojednávaniach v priebehu tohto roku vypočul množstvo svedkov. V priebehu roka 2024 sa činnosť okresného súdu zamerala na vypočutie viacerých znalcov. I keď bol postup okresného súdu pomerne dekoncentrovaný, keďže vykonávanie jednotlivých dôkazov bolo rozložené na viacero pojednávanií, tieto pojednávania sa vždy konali s primeraným časovým odstupom. To okresnému súde umožnilo

o obžalobe v pomerne skutkovo náročnej veci rozhodnúť vo februári 2025, teda približne po dva a pol roku od jej podania. Hoci postup okresného súdu nemožno hodnotiť ako optimálny, nemožno dospieť k záveru, že by ním boli porušené ústavné práva sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov a prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote.

11. Rovnako nemožno dospieť k záveru o porušení ústavných práv sťažovateľky vlastníť majetok a ochranu majetku, ktorých porušenie sťažovateľka vyvodzuje len z opisu postupov vyšetrovateľa, prokurátora a okresného súdu a z tvrdenia, že si v konaní uplatnila bližšie nešpecifikovanú náhradu bližšie nešpecifikovanej škody.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 10. apríla 2025

Robert Šorl
predseda senátu